

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2004

Vyhlásené: 29.04.2004 Časová verzia predpisu účinná od: 01.05.2004 do: 31.12.2005

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

263

NARIADENIE VLÁDY

Slovenskej republiky

z 21. apríla 2004

o podmienkach uznania prírodných minerálnych vôd

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. g) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 65 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov nariaďuje:

§ 1

Týmto nariadením sa ustanovujú podmienky na

- a) uznanie prírodnej minerálnej vody¹⁾ získanej na území Slovenskej republiky, na území členského štátu Európskej únie a na území tretej krajiny, dovezenej do Európskeho spoločenstva v súlade s ustanoveniami § 3 a 4,
- b) vykonávanie pravidelnej kontroly prírodnej minerálnej vody podľa § 5,
- c) úpravu prírodnej minerálnej vody v súlade s ustanoveniami § 6.

§ 2

(1) Na účely tohto nariadenia sa prírodnou minerálnou vodou rozumie mikrobiologicky nezávadná podzemná voda vyvierajúca z prameňa cez jeden alebo viaceré prirodzené alebo umelo vytvorené otvory a spĺňa kvalitatívne požiadavky podľa osobitného predpisu.²⁾

(2) Toto nariadenie sa nevzťahuje na prírodné minerálne vody, ktoré

- a) sú vyhlásené za prírodné liečivé zdroje³⁾ a plnia sa do spotrebiteľského balenia,
- b) sa pri zdroji využívajú na liečebné účely v termálnych alebo liečebných zariadeniach.

(3) Na účely tohto nariadenia sa pod pojmom uznanie prírodnej minerálnej vody rozumie vyhlásenie prírodného zdroja vody za prírodný zdroj minerálnej stolovej vody podľa osobitného predpisu.¹⁾

§ 3

(1) Prírodná minerálna voda sa považuje za mikrobiologicky nezávadnú vodu, ak pri vyvieraní z prameňa celkový obsah mikroorganizmov, ktoré sú schopné rozmnožovania, zodpovedá jej normálnemu obsahu zárodkov, čo poukazuje na účinnú ochranu prameňa pred akýmkoľvek znečistením. Kritériá na mikrobiologické analýzy sú uvedené v prílohe č. 1. Normálnym obsahom zárodkov je konštantná bakteriálna flóra zistená v mieste výveru pred tým, než na ňu pôsobili akékoľvek vplyvy.

(2) Prírodná minerálna voda sa od obvyčajnej pitnej vody odlišuje

- a) charakteristickým pôvodným obsahom minerálov, stopových prvkov alebo ich častí, ako aj určitým fyziologickým účinkom,
- b) jej pôvodným stavom.

(3) Vlastnosti uvedené v odseku 2 musia byť zachované s ohľadom na podzemný pôvod prírodnej minerálnej vody.

(4) Zloženie, teplotu a ďalšie základné charakteristiky prírodnej minerálnej vody nesmú ovplyvniť možné zmeny prietoku a musia zostať stabilné v rámci prirodzeného kolísania.

(5) Ochrana zdrojov prírodných minerálnych vôd sa zabezpečuje podľa osobitných predpisov.⁴⁾

§ 4

(1) Vlastnosti prírodnej minerálnej vody sa posudzujú z hľadiska

- a) geologického a hydrologického,
- b) fyzikálneho, chemického a fyzikálno-chemického,
- c) mikrobiologického.

(2) Ak je to potrebné, vlastnosti prírodnej minerálnej vody sa posudzujú z farmakologického, fyziologického a klinického hľadiska.

(3) Pokyny a kritériá na uplatňovanie hľadísk posudzovania vlastností prírodnej minerálnej vody podľa odsekov 1 a 2 sú uvedené v prílohe č. 1.

(4) Posudzovanie vlastností prírodnej minerálnej vody podľa hľadísk uvedených v odseku 2 sa môže vykonať v prípadoch, v ktorých bola voda uznaná za prírodnú minerálnu vodu na základe obsahu minerálneho zloženia pred dňom účinnosti tohto nariadenia.

§ 5

Uznanie prírodnej minerálnej vody sa môže vzťahovať len na vodu, ktorej vlastnosti zistené pri uznaní za prírodnú minerálnu vodu podľa § 4 sa kontrolujú podľa osobitného predpisu⁵⁾ a potvrdzujú súlad s ustanoveniami § 3. Pri kontrole sa uplatňujú hľadiská podľa prílohy č. 1.

§ 6

(1) Prírodná minerálna voda, tak ako sa získala zo svojho prameňa, nesmie sa podrobiť žiadnej úprave okrem

- a) oddeľovania nestabilných zložiek, najmä zlúčenín železa a síry, ak sa uskutočňuje filtráciou alebo dekantáciou, prípadne po okysličení,
- b) oddeľovania nestabilných zložiek, najmä zlúčenín železa, mangánu a síry, ako aj arzénu, uskutočňovaného prostredníctvom vzduchu obohateného o ozón,
- c) oddeľovania nežiaducich zložiek inak, ako je uvedené v písmenách a) a b),
- d) čiastočného alebo úplného odstraňovania oxidu uhličitého, ak sa uskutočňuje výlučne fyzikálnymi metódami.

(2) Úpravami podľa odseku 1 sa nesmú zmeniť fyzikálne vlastnosti a chemické zloženie prírodnej minerálnej vody v jej základných zložkách.

(3) Úpravu prírodnej minerálnej vody podľa odseku 1 písm. b) a c) povoľuje Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa osobitného predpisu⁶⁾ na základe stanoviska Vedeckého výboru pre potraviny pri Európskej komisii.

(4) Zámer upravovať prírodnú minerálnu vodu podľa odseku 1 písm. b) najprv schváli ministerstvo po konzultácii s Vedeckým výborom pre potraviny pri Európskej komisii, aby

- a) použitie takej úpravy malo opodstatnenie so zreteľom na zloženie vody, najmä na zlúčeniny železa, mangánu, síry a arzénu,
- b) využívatel⁷⁾ zabezpečil potrebné opatrenia na účinnú a bezpečnú úpravu prírodnej minerálnej vody a umožnil jej kontrolu príslušným orgánom na ochranu zdravia.

(5) Úprava prírodnej minerálnej vody podľa odseku 1 písm. b) musí spĺňať tieto požiadavky:

- a) fyzikálne vlastnosti a chemické zloženie prírodnej minerálnej vody sa v jej základných zložkách úpravou nezmenia,
- b) prírodná minerálna voda musí pred úpravou spĺňať príslušné mikrobiologické a biologické kritériá podľa osobitného predpisu,²⁾
- c) úprava nespôsobí vytváranie reziduí s koncentráciou presahujúcou ich maximálny limit podľa osobitného predpisu²⁾ a ďalších reziduí, ktoré môžu znamenať riziko pre zdravie ľudí.

§ 7

Ministerstvo

- a) vedie zoznam vôd, ktoré boli uznané za prírodné minerálne vody,
- b) zdôvodňuje primeraným spôsobom uznanie prírodných minerálnych vôd Európskej komisii,
- c) úradne zverejňuje zoznam prírodných minerálnych vôd,
- d) zasiela zoznam prírodných minerálnych vôd na zverejnenie do Úradného vestníka Európskej únie,
- e) informuje Európsku komisiu o uznaní prírodnej minerálnej vody, ako aj o zrušení jej uznania.

§ 8

Doba uznania prírodnej minerálnej vody dovezenej z tretej krajiny nesmie presiahnuť obdobie piatich rokov. Ak sa pred uplynutím tohto obdobia uznanie prírodnej minerálnej vody predĺži, opätovné uznanie podľa § 3 a 4 sa nemusí opakovať.

§ 9

Týmto nariadením sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedené v prílohe č. 2.

§ 10

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. mája 2004.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 263/2004 Z. z.

**POKYNY A KRITÉRIÁ NA UPLATŇOVANIE HLADÍSK POSUDZOVANIA VLASTNOSTÍ
PRÍRODNEJ MINERÁLNEJ VODY**

(1) Pokyny na geologický a hydrologický prieskum

Požaduje sa najmä:

- a) presná poloha zachytávania vody, t. j. výšková a topografická, podľa mapy v mierke maximálne 1 : 1 000,
- b) podrobná geologická správa o vzniku a druhu terénu,
- c) stratigrafia hydrogeologického sedimentu,
- d) opis zachytávacích prác,
- e) ohraničenie oblasti alebo iné opatrenia na ochranu prameňa pred znečistením.

(2) Pokyny na fyzikálne, chemické a fyzikálnochemické výskumy

Pri týchto analýzach treba predovšetkým stanoviť:

- a) prietok vody prameňa,
- b) teplotu vody v mieste výveru a teplotu okolia,
- c) vzťah medzi druhom terénu a druhom a typom obsahu minerálov,
- d) suché zvyšky pri 180 °C a 260 °C,
- e) vodivosť alebo elektrický odpor, pričom treba uviesť meraciu teplotu,
- f) koncentráciu vodíkových iónov (pH),
- g) anióny a kationy,
- h) neionizujúce prvky,
- i) stopové prvky,
- j) rádioaktivitu v mieste výveru,
- k) prípadne indexové čísla zložiek podľa izotopov: kyslík (^{16}O – ^{18}O) a vodík (protón, deutérium, trítium),
- l) toxicitu určitých zložiek vody s prihliadnutím na tolerancie stanovené pre jednotlivé zložky.

(3) Kritériá na mikrobiologické analýzy v mieste výveru

Tieto analýzy musia zahŕňať:

- a) dôkaz absencie parazitov a choroboplodných mikroorganizmov,
- b) kvalitatívne stanovenie mikroorganizmov schopných rozmnožovania, ktoré poukazujú na fekálne znečistenie
 1. neprítomnosť *Escherichia coli* a iných koliformných zárodkov v 250 ml vzorky pri teplote 37 °C a 44,5 °C,
 2. neprítomnosť fekálnych streptokokov v 250 ml vzorky,
 3. neprítomnosť sporulujúcich anaeróbných baktérií redukujúcich siričitany v 50 ml vzorky,
 4. neprítomnosť *Pseudomonas aeruginosa* v 250 ml vzorky,
- c) stanovenie celkového obsahu mikroorganizmov schopných rozmnožovania v ml vody
 1. za 72 hodín pri 20 °C až 22 °C na agar-agare alebo agar-želatínovej zmesi,
 2. za 24 hodín pri 37 °C na agar-agare.

(4) Pokyny na klinické a farmakologické testy

- a) Testy, ktoré sa musia vykonávať vedecky uznanými metódami, musia zodpovedať osobitným vlastnostiam prírodnej minerálnej vody a ich účinkom na ľudský organizmus, napr. diurézu, funkciu žalúdka a čriev, vyrovnanie nedostatku minerálov.
- b) Testy podľa písmena a) možno prípadne nahradiť konštatovaním, že veľký počet klinických pozorovaní vykazuje stabilné a zhodné výsledky. Vo vhodných prípadoch možno klinické vyšetrenia uznať namiesto testov podľa písmena a), pokiaľ možno dosiahnuť pri veľkom počte stabilných a zhodných pozorovaní rovnaké výsledky.

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 263/2004 Z. z.

**ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV A EURÓPSKEJ
ÚNIE**

(1) Týmto nariadením sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie:

1. Smernica Rady 80/777/EHS z 15. júla 1980 o aproximácii právnych predpisov členských štátov vzťahujúcich sa na využívanie a obchodovanie s prírodnými minerálnymi vodami v znení smernice Rady 85/7/EHS z 19. decembra 1984 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/70/ES z 28. októbra 1996.
2. Smernica Komisie 2003/40/ES zo 16. mája 2003, ktorou sa ustanovuje zoznam, koncentračné limity a požiadavky na označovanie zložiek prírodných minerálnych vôd a podmienky používania vzduchu obohateného o ozón na úpravu prírodných minerálnych vôd a pramenitých vôd.

(2) Preklad týchto smerníc sa nachádza v Centrálnej prekladateľskej jednotke sekcie Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky.

- 1) § 65 ods. 14 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.
- 2) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.
Výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 15. marca 2004 č. 608/9/2004-100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca prírodnú minerálnu vodu, pramenitú vodu a balenú pitnú vodu.
- 3) § 65 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 4) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.
- 5) § 65a a 75 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 6) § 65a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.

